

Kursusarbejde 3

Grundlæggende Programmering

Arne Jørgensen, 300473-2919
klasse dm032-1a

21. november 2003

Indhold

1. Kode	2
1.1. forestillinger.h	2
1.2. forestillinger.cc	3
1.3. teater.cc	6
1.4. Om koden	8
2. Datafiler	8
2.1. forestilling.dat	8
2.2. reservationer.dat	8
3. Afprøvning	9

1. Kode

1.1. forestillinger.h

```

#ifndef FORESTILLINGER_H
#define FORESTILLINGER_H
#include <string>
#include <iostream>
5
const int BORDE = 48;
const int PLADSER = 12;
const int MAXFORESTILLINGER = 4;

10 class Reservation
{
  private:
    int nr;
    int antal;
15
  public:
    Reservation();
    Reservation(int nr_, int antal_);
    int Nummer();
20    int Antal();
};

class Forestilling
{
25  private:
    std::string titel; // string-klassen i GNU C++ ligger i std namespace
    int dato;
    int tid;
    int antal_reservationer;
30    Reservation reservationer[BORDE*PLADSER];

    int reserverede_pladser();
    // Post: returnerer antallet af reserverede pladser til forestillingen

35  public:
    Forestilling();
    // default konstruktør

    Forestilling(std::string titel_, int dato_, int tid_);
40    // Pre: dato_ indeholder en gyldig dato i formatet ÅÅÅÅMMDD og tid_ et gyldigt klokkeslæt i formatet HHMM
    // Post: en forestilling oprettes med de ønskede data

    int antalledige();
    // Post: resturnerer antallet af ledige pladser til forstillingen
45
    int reserver(int antal);
    // Pre: antal er det antal pladser der ønskes reserveret
    // Post: foretager reservationen så fremt reservation er mulig og
    // returnerer reservationsnummer eller -1 hvis reservation ikke er
50    // muligt (fx: ikke nok ledige pladser)

    std::string Titel();
    // Post: returnerer forestillingens titel

55  int Dato();
    // Post: returnerer forestillingens spilledato som et heltal på formen ÅÅÅÅMMDD

    int Tid();
    // Post: returnerer forestillingens spilletidpunkt som et heltal på formen HHMM
60
    friend bool operator<(const Forestilling& f1, const Forestilling& f2);
    // Post: er sand hvis forestilling f1 finder sted før forestilling f2

    friend bool operator==(const Forestilling& f1, const Forestilling& f2);
65    // Post: er sand hvis forestilling f1 og forestilling f2 finder sted samtidig

    friend std::ostream& operator<(std::ostream& str, const Forestilling& forestilling);
    // Pre: hvis str er en fil er filen åbnet

```

```

    // Post: udskriver oplysninger om forestilling på streamen med ''
    // mellem felterne til nem, senere indlæsning med cin
70 };

class Spilleplan
{
75 private:
    Forestilling spilleplan[MAXFORESTILLINGER];
    int antal;

public:
80 Spilleplan();
    // default kontruktør

    bool tilfoej(const Forestilling& forestilling);
    // Pre: forestilling indeholder et objekt med alle oplysninger om forestillingen lagt i
85 // Post: returnerer true hvis forestilling er tilfoejet og sorteringen opretholdt

    bool nedlaeg(const int index);
    // Post: returnerer true hvis forestilling[i] er fjernet og sorteringen opretholdt

90 int udvaelg(const int dato, const int klokkeslaet);
    // Pre: dato er på formen ÅÅÅÅMMDD og klokkeslaet på formen HHMM
    // Post: returnerer indekset på den ønskede forestilling eller -1 hvis den ikke findes

    void dump(std::ostream& forestilling);
95 // Pre: hvis str er en fil er filen åbnet
    // Post: udskrivet alle oplysninger om alle forestillinger til str

    Forestilling& operator[](const int index);
    // Pre: index skal være et gyldigt indeks ( fundet med udvaelg() )
100 // Post: returnerer det ønskede forestillingsobjekt
};

#endif // FORESTILLINGER_H

1.2. forestillinger.cc

#include <fstream>
#include "forestillinger.h"

Forestilling::Forestilling()
5 {
    titel = "";
    dato = 0;
    tid = 0;
    antal_reservationer = 0;
10 }

Forestilling::Forestilling(std::string titel_, int dato_, int tid_)
{
    titel = titel_;
15 dato = dato_;
    tid = tid_;
    antal_reservationer = 0;
}

20 std::string Forestilling::Titel()
{
    return titel;
}

25 int Forestilling::Dato()
{
    return dato;
}

30 int Forestilling::Tid()
{
    return tid;
}

```

```

35 int Forestilling::reserverede_pladser()
   {
       int antal = 0;
       for (int i=0; i < antal_reservationer; i++)
           antal += reservationer[i].Antal();
40     return antal;
   }

   int Forestilling::antalledige()
   {
45     return (BORDE * PLADSER) - reserverede_pladser();
   }

   int Forestilling::reserver(int antal)
   {
50     using namespace std;

       int reservationsnummer = (((reserverede_pladser()+1)/12)+1)*100
                               + ((reserverede_pladser()+1)%12);
55     if (antal > antalledige() || antal <= 0)
         return -1;

       Reservation reservation(reservationsnummer, antal);
60     reservationer[antal_reservationer] = reservation;
       antal_reservationer++;

       ofstream reservationsfil("reservationer.dat", ios::app);
       if (!reservationsfil.fail())
65         reservationsfil << reservationsnummer << ' '
                           << dato << ' '
                           << tid << ' '
                           << antal << endl;

70     return reservationsnummer;
   }

   bool operator<(const Forestilling& f1, const Forestilling& f2)
   {
75     return ((f1.dato < f2.dato) || ((f1.dato == f2.dato) && (f1.tid < f2.tid)));
   }

   bool operator==(const Forestilling& f1, const Forestilling& f2)
   {
80     return ((f1.dato == f2.dato) && (f1.tid == f2.tid));
   }

   std::ostream& operator<<(std::ostream& str, const Forestilling& forestilling)
   {
85     using namespace std;

       str << forestilling.dato << ' '
           << forestilling.tid << ' '
           << forestilling.antal_reservationer << ' '
90     << forestilling.titel;

       return str;
   }

95 Reservation::Reservation()
   {
       nr = 0;
       antal = 0;
   }

100 Reservation::Reservation(int nr_, int antal_)
   {
       nr = nr_;
       antal = antal_;
105 }

   int Reservation::Numer()

```

```
{
    return nr;
110 }

int Reservation::Antal()
{
    return antal;
115 }

Spilleplan::Spilleplan()
{
    antal = 0;
120 }

bool Spilleplan::tilfoej(const Forestilling& forestilling)
{
    // er der overhovedet plads til en ny forestilling?
125 if (antal >= MAXFORESTILLINGER)
        return false;

    // findes forestillingen allerede?
    for (int i=0; i < antal; i++)
130     if (forestilling == spilleplan[i])
        return false;

    // sæt foreløbigt forestillingen ind på første ledige plads ...
    spilleplan[antal] = forestilling;
135

    // ... og bobble den så ned på plads
    Forestilling temp;
    for (int i=antal; i > 0; i--)
140     {
        if (spilleplan[i] < spilleplan[i-1])
            {
                temp = spilleplan[i];
                spilleplan[i] = spilleplan[i-1];
                spilleplan[i-1] = temp;
145            }
    }
    antal++;
    return true;
}

150 bool Spilleplan::nedlaeg(const int index)
{
    if (index < 0 || index > antal)
        return false;

155     for (int i=index; i < antal-1; i++)
        spilleplan[i] = spilleplan[i+1];
    antal--;
    return true;
160 }

int Spilleplan::udvaelg(const int dato, const int klokkeslaet)
{
    Forestilling temp("", dato, klokkeslaet);
165

    for (int i=0; i < antal; i++)
        if (spilleplan[i] == temp)
            return i;
    return -1;
170 }

void Spilleplan::dump(std::ostream& forestilling)
{
    using namespace std;
175

    for (int i=0; i < antal; i++)
        forestilling << spilleplan[i] << endl;
}

180 Forestilling& Spilleplan::operator[](const int index)
```

```
{
  if (index < 0 || index > antal)
    exit(1); // der blev forsøgt at løbe udenfor arrayet
  return spilleplan[index];
}
185 }

1.3. teater.cc

#include <iostream>
#include <fstream>
#include "forestillinger.h"

5  int menu();
void opretForestilling(Spilleplan& spilleplan);
void nedlaegForestilling(Spilleplan& spilleplan);
void reserverPladser(Spilleplan& spilleplan);
void ledigePladser(Spilleplan& spilleplan);
10
int main()
{
  Spilleplan spilleplan;

15  int valg;

  do {
    valg = menu();

20  switch (valg)
    {
      case 1:
        opretForestilling(spilleplan);
        break;
25  case 2:
        nedlaegForestilling(spilleplan);
        break;
      case 3:
        reserverPladser(spilleplan);
        break;
30  case 4:
        ledigePladser(spilleplan);
        break;
    };

35  } while (valg != 9);

  std::ofstream forestilling("forestilling.dat", std::ios::app);

40  if (forestilling.fail())
    exit(1); // kunne ikke åben forestillinger.dat
  spilleplan.dump(forestilling);

  return 0;
45  }

int menu()
{
  using namespace std;

50  int valg;

  do {
    cout << "\nMenu\n---\n\n";
    cout << "1: Opret forestilling\n";
    cout << "2: Nedlæg forestilling\n";
    cout << "3: Reservér pladser til forestilling\n";
    cout << "4: Antal ledige pladser til forestilling\n";
    cout << "\n9: Afslut\n";
60  cout << "\nØnske: ";
    cin >> valg;
  } while (valg != 1 && valg != 2 && valg != 3 && valg != 4 && valg != 9);
  return valg;
}
65
```

```

void opretForestilling(Spilleplan& spilleplan)
{
    using namespace std;

70     string titel;
    int dato, klokkeslaet;

    getline(cin, titel); // ryd op på streamen før indlæsning med getline

75     cout << "\nOpret forestilling\n-----\n\n";
    cout << "Titel: ";
    getline(cin, titel);
    cout << "Dato (ÅÅÅÅMMDD): ";
    cin >> dato;
80     cout << "Klokkeslæt (HHMM): ";
    cin >> klokkeslaet;

    Forestilling forestilling(titel, dato, klokkeslaet);
    if (spilleplan.tilfoej(forestilling))
85     cout << '\n' << titel << " er tilføjet spilleplanen,\n";
    else
        cout << '\n' << titel << " kunne ikke tilføjes spilleplanen,\n";
}

90 void nedlaegForestilling(Spilleplan& spilleplan)
{
    using namespace std;

    int dato, klokkeslaet;

95     cout << "\nNedlæg forestilling\n-----\n\n";
    cout << "Dato (ÅÅÅÅMMDD): ";
    cin >> dato;
    cout << "Klokkeslæt (HHMM): ";
100    cin >> klokkeslaet;

    int udvalgt = spilleplan.udvaelg(dato, klokkeslaet);
    if (udvalgt != -1)
    {
105        if (spilleplan.nedlaeg(udvalgt))
            cout << "\nForestillingen er nedlagt.\n";
        else
            cout << "\nForestilling kunne ikke nedlægges.\n"; // burde ikke ske
    }
110    else
        cout << "Ingen forestilling d. " << dato << " klokken " << klokkeslaet << ".\n";
}

void reserverPladser(Spilleplan& spilleplan)
115 {
    using namespace std;

    int dato, klokkeslaet, antal;

120    cout << "\nReservér pladser til forestilling\n-----\n\n";
    cout << "Dato (ÅÅÅÅMMDD): ";
    cin >> dato;
    cout << "Klokkeslæt (HHMM): ";
    cin >> klokkeslaet;
125    cout << "Antal pladser: ";
    cin >> antal;

    int udvalgt = spilleplan.udvaelg(dato, klokkeslaet);
    if (udvalgt != -1)
130    {
        int reservationsnummer = spilleplan[udvalgt].reserver(antal);
        if (reservationsnummer != -1)
        {
            cout << "\nReservationsnummer " << reservationsnummer << ":\n";
135            cout << antal << " pladser til " << spilleplan[udvalgt].Titel() << " d. " << dato << " kl. " << klokkeslaet << ".\n";
        }
        else
        {

```

```

        cout << "Kunne ikke reservere " << antal << " pladser til " << spilleplan[udvalgt].Titel() << " d. " << dato << " kl. " << klokkeslaet << ".\n"
140     }
    }
    else
        cout << "\nIngen forestilling d. " << dato << " klokken " << klokkeslaet << ".\n";
}
145 void ledigePladser(Spilleplan& spilleplan)
{
    using namespace std;

150     int dato, klokkeslaet;

    cout << "\nLedige pladser til forestilling\n-----\n\n";
    cout << "Dato (ÅÅÅÅMMDD): ";
    cin >> dato;
155     cout << "Klokkeslæt (HHMM): ";
    cin >> klokkeslaet;

    int udvalgt = spilleplan.udvaelg(dato, klokkeslaet);
    if (udvalgt != -1)
160     {
        cout << "\nDer er " << spilleplan[udvalgt].antalledige() << " ledige pladser";
    }
    else
165     cout << "\nIngen forestilling d. " << dato << " klokken " << klokkeslaet << ".\n";
}

```

1.4. Om koden

Hovedprogrammet (teater.cc) indeholder en kort main-løkke der kalder frie funktioner afhængig af brugers valg fra en menu (også fri funktion).

De frie funktioner tager sig af indlæsning af oplysninger fra brugeren og kalder dernæst den(de) rette funktioner på spilleplanen (objekt).

Klasserne (reservation, foredrag, spilleplan) er forsøgt holdt på et generelt niveau. Det vil sige de oplysninger om foredrag mm. er kapslet ind i objekterne og kan kun tilgås gennem funktioner der „skjuler“ den underliggende implementation.

Fx var min umiddelbare tanke at implementere foredragsklassen med et 48-array til at repræsentere pladserne ved bordene. Men da vi ikke har brug for særlige oplysninger om det enkelte plads er det kun informationen om hvorvidt pladsen er reserveret eller ej der skal repræsenteres i et sådant array (fx ved en bool). Da pladserne dog fordeles fra bord 1, plads 1 og fremefter kan vi dog nøjes med oplysningen om hvormange pladser der er reserveret (som jeg også gør i denne opgave).

Selvom første version af min opgaveløsning indeholdt et 48-array kunne klassen programmeres om til den nuværende løsning uden at ændre klassens interface.

Spilleplanen er designet så man kan udvælge en enkelt forestilling efter dato og klokkeslæt og herefter udføre operationer på denne forestilling (gennem overload af []). Denne metode er valgt fremfor generelt at sende dato og klokkeslæt gennem et lag i spilleplansklassen.

2. Datafiler

2.1. forestilling.dat

Filen indeholder en linje per forestilling med oplysninger: dato, klokkelæt, antal reservationer og titel.

```

20031122 1400 2 Dyrene i Hakkebakkeskoven
20031124 1930 0 Phantom of the opera
20031125 1930 0 Den ugudelige farce

```

Ved at lægge titlen sidst er det muligt at indlæse dataene i filen igen med læsninger fra inputstrømmen med >> og dernæst resten af linjen med string-klassens getline().

2.2. reservationer.dat

```

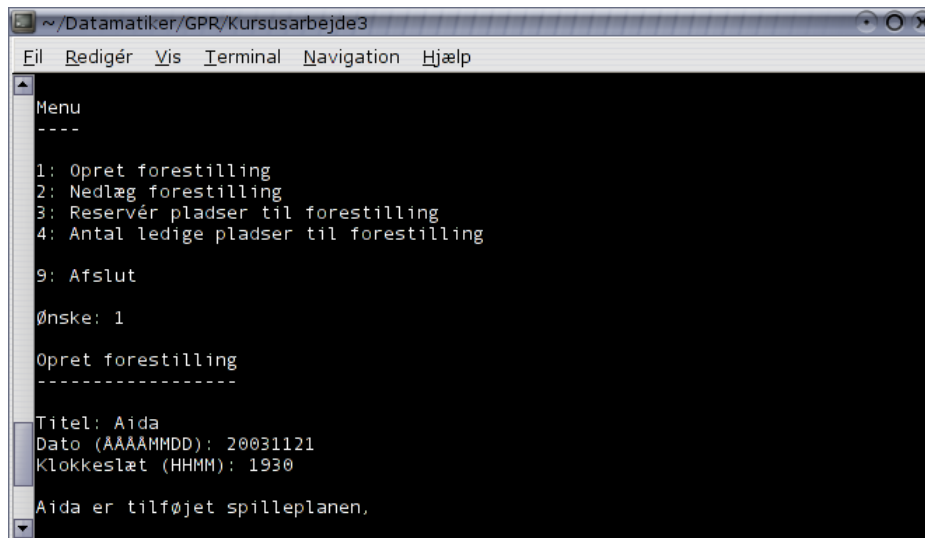
101 20031122 1400 20
209 20031122 1400 54

```


3. Afprøvning

Programmet er afprøvet med en række testdata. I figur 1 til 3 på den følgende side ses skærbilleder fra et par af afprøvningerne. Resultatet af et par flere yderligere afprøvninger fremgår af `forestilling.dat` og `reservationer.dat`, se afsnit 2.1 til 2.2 på foregående side.

Programmets beregninger, kontrolstrukturer, etc., er endvidere under udviklingen afprøvet ved hjælp af diverse driver-programmer. Disse er ikke vedlagt.



```
~/Datamatiker/GPR/Kursusarbejde3
Eil Redigér Vis Terminal Navigation Hjælp
Menu
----
1: Opret forestilling
2: Nedlæg forestilling
3: Reservér pladser til forestilling
4: Antal ledige pladser til forestilling

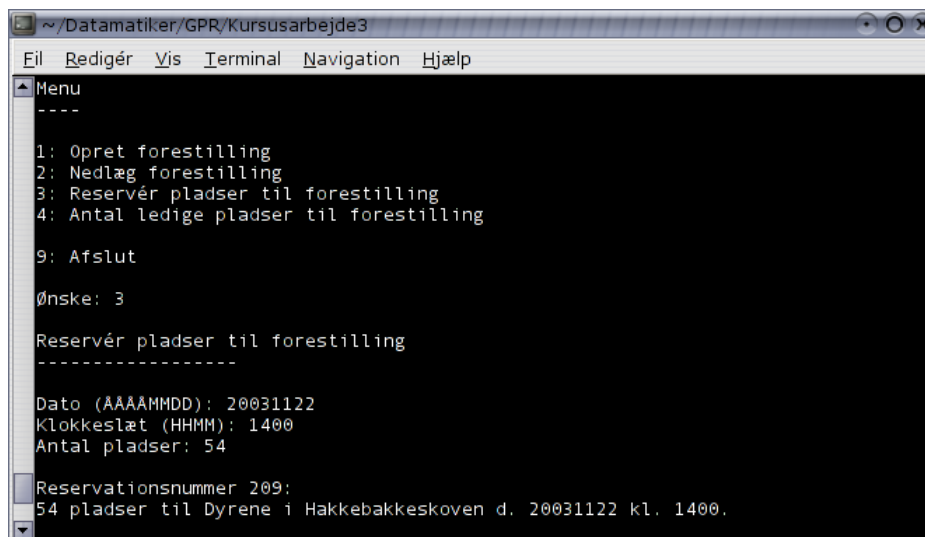
9: Afslut

Ønske: 1

Opret forestilling
-----
Titel: Aida
Dato (AAAAAMDD): 20031121
Klokkeslæt (HHMM): 1930

Aida er tilføjet spilleplanen,
```

Figur 1: En forestilling oprettes i spilleplanen).



```
~/Datamatiker/GPR/Kursusarbejde3
Eil Redigér Vis Terminal Navigation Hjælp
Menu
----
1: Opret forestilling
2: Nedlæg forestilling
3: Reservér pladser til forestilling
4: Antal ledige pladser til forestilling

9: Afslut

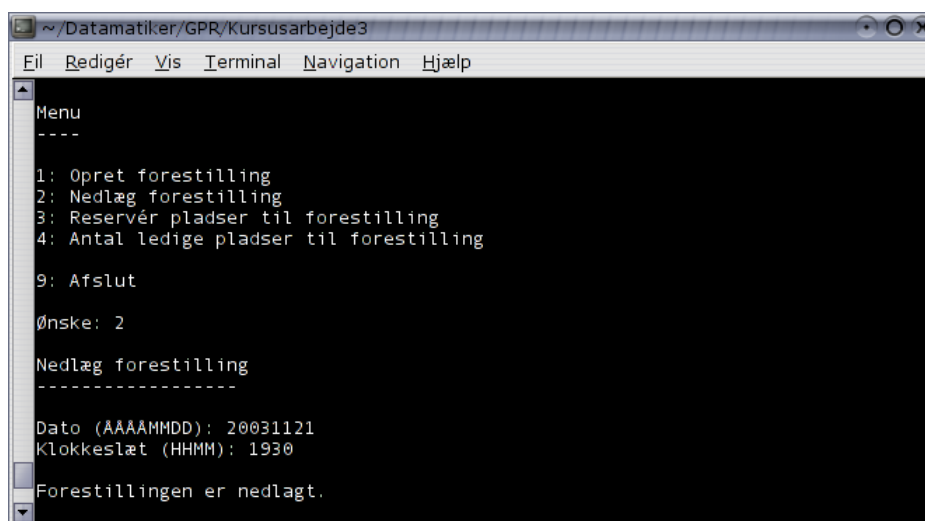
Ønske: 3

Reservér pladser til forestilling
-----

Dato (AAAAAMDD): 20031122
Klokkeslæt (HHMM): 1400
Antal pladser: 54

Reservationsnummer 209:
54 pladser til Dyrene i Hakkebakkeskoven d. 20031122 kl. 1400.
```

Figur 2: Et antal pladser reserveres til en forestilling.



```
~/Datamatiker/GPR/Kursusarbejde3
Eil Redigér Vis Terminal Navigation Hjælp
Menu
----
1: Opret forestilling
2: Nedlæg forestilling
3: Reservér pladser til forestilling
4: Antal ledige pladser til forestilling

9: Afslut

Ønske: 2

Nedlæg forestilling
-----

Dato (AAAAAMDD): 20031121
Klokkeslæt (HHMM): 1930

Forestillingen er nedlagt.
```

Figur 3: En forestilling i spilleplanen nedlægges.